

Brüssel, 16. aprill 2025
(OR. en)

8042/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0101(COD)

ASILE 32
FRONT 93
JAI 480
CODEC 447

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	16. aprill 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 186 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EL) 2024/1348 liidu tasandil turvaliste päritoluriikide loetelu kehtestamise osas

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 186 final.

Lisatud: COM(2025) 186 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 16.4.2025
COM(2025) 186 final

2025/0101 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega muudetakse määrust (EL) 2024/1348 liidu tasandil turvaliste päritoluriikide
loetelu kehtestamise osas**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Taust

2023. aasta detsembris jõudsid Euroopa Parlament ja nõukogu poliitilisele kokkuleppele seadusandlikes ettepanekutes rände- ja varjupaigaleppe kohta, millega reformitakse põhjalikult ELi norme, mis käsitlevad rände haldamist ja ühist varjupaigasüsteemi ELi tasandil.

Direktiivi 2013/32/EL (edaspidi „varjupaigamenetluste direktiiv“) kohaselt on turvaliste päritoluriikide kindlaksmääramine võimalik ainult liikmesriigi tasandil. Leppe osaks olev määrus (EL) 2024/1348, millega luuakse rahvusvahelise kaitse ühine menetlus liidus ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2013/32/EL (edaspidi „varjupaigamenetluse määrus“), näeb esimest korda ette võimaluse määrata turvalised päritoluriigid kindlaks liidu tasandil.

16. detsembril 2024 teatas president von der Leyen riigipeadele ja valitsusjuhtidele enne Euroopa Ülemkogu kohtumist saadetud kirjas, et Euroopa Liidu Varjupaigaametil (EUAA) on palutud kiirendada analüüsi koostamist konkreetsete kolmandate riikide kohta, mida võiks käsitada turvaliste päritoluriikidena, et koostada ELi loetelu. Euroopa Ülemkogu 2024. aasta detsembri järel dustes on võetud teadmiseks turvaliste päritoluriikide küsimuses tehtav töö. President von der Leyen teatas enne Euroopa Ülemkogu kohtumist saadetud 17. märtsi 2025. aasta kirjas, et tuginedes Euroopa Liidu Varjupaigaameti analüüsile ja muudele kättesaadavatele teabeallikatele, esitab komisjon ettepaneku ELi esimese turvaliste päritoluriikide loetelu kohta. Kui Euroopa Parlament ja nõukogu on loetelu vastu võtnud, on seda võimalik muuta ning aja jooksul veelgi laiendada või läbi vaadata.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on **määrata** liidu tasandil turvalisteks päritoluriikideks **kandidaatriigid ja üks potentsiaalne kandidaatriik ning veel kuus riiki**. Kui rahvusvahelise kaitse taotleja on pärit turvalisest päritoluriigist, kiirendatakse määruse (EL) 2024/1348 kohaselt taotluse läbivaatamist ja viiakse see lõpule maksimaalselt kolme kuu jooksul. Pealegi, kui taotlejal ei ole veel lubatud liikmesriikide territooriumile siseneda, võib liikmesriik taotluse läbi vaadata piirimenetluses.

Kolmandat riiki võidakse varjupaigamenetluse määruse kohaselt käsitada turvalise päritoluriigina üksnes siis, kui õigusliku olukorra, demokraatlikus süsteemis õiguse kohaldamise ja üldiste poliitiliste olude põhjal on võimalik tõendada, et riigis ei toimu tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 (miinimumnõuete määrus) artikli 9 tähenduses ning puudub reaalne oht kannatada kõnealuse määruse artiklis 15 määratletud tõsist kahju.

Hinnang selle kohta, kas kolmas riik on varjupaigamenetluse määruse kohaselt turvaline päritoluriik, peab põhinema mitmel asjakohasel ja kättesaadaval teabeallikal, sealhulgas teabel, mis saadakse liikmesriikidelt, Euroopa Liidu varjupaigaametilt, Euroopa välis teenistuselt, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametilt ja muudelt asjaomastelt rahvusvahelistelt organisatsioonidelt, ning seejuures võetakse arvesse päritoluriigi kohta käivat teavet käsitlevat ühist analüüsi, millele on osutatud EUAA määruse (EL) 2021/2303 artiklis 11, juhul kui see analüüs on kättesaadav.

Nimetatud hinnangu andmisel tuleb võtta arvesse muu hulgas ka seda, millises ulatuses antakse asjaomases riigis kaitset tagakiusamise või tõsise kahju eest:

- riigi asjaomaste õigusaktidega ning nende kohaldamise viisiga;

- Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis või kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelises paktis või ÜRO piinamise vastases konventsioonis sätestatud õiguste ja vabaduste järgimisega, eelkõige selliste õiguste järgimisega, millest ei saa teha erandit vastavalt nimetatud Euroopa konventsiooni artikli 15 lõikele 2;
- sellega, et oma kodanikke ei saadeta välja kolmandatesse riikidesse ega anta välja kolmandatele riikidele, kus on muu hulgas tõsine oht, et nende suhtes võidakse rakendada surmanuhtlust, piinamist, tagakiusamist või muud ebainimlikku või inimväärikust alandavat kohtlemist või karistamist või kus nende elu või vabadus satuks ohtu nende rassi, usu, rahvuse, seksuaalse sättumuse, teatavasse sotsiaalsesse gruppi kuulumise või poliitiliste veendumuste tõttu või kus on tõsine oht, et nad saadetakse välja või tagasi muusse kolmandasse riiki või antakse välja muule kolmandale riigile;
- nimetatud õiguste ja vabaduste rikkumise vastaste tõhusate õiguskaitsevahendite süsteemiga.

Ettepaneku eesmärk on tugevdada praktikas turvalise päritoluriigi mõiste kohaldamist ühe olulise vahendina, mis toetab tõenäoliselt põhjendamatute taotluste kiiret läbivaatamist.

Asjaolu, et kolmas riik on kantud kas liidu või liikmesriigi tasandil turvaliste päritoluriikide loetellu, ei saa tagada absoluutset turvalisust selle riigi kodanike jaoks. Liikmesriigid võivad turvalise päritoluriigi mõistet kohaldada üksnes juhul, kui taotleja ei suuda individuaalse hindamise raames esitada andmeid, mis põhjendaksid, miks turvalise päritoluriigi mõiste ei ole tema suhtes kohaldatav, ning tingimusel, et taotlejal on selle riigi kodakondsus või ta on kodakondsuseta isik ja tema varasem alaline elukoht oli selles riigis.

Liikmesriikidele jääb õigus kohaldada või kehtestada õigusakte, millega lubatakse riiklikul tasandil käsitada turvaliste kolmandate päritoluriikidena muid riike kui neid, mida käsitatakse turvaliste päritoluriikidena liidu tasandil, kuid selline ühine käsitamine liidu tasandil peaks tagama, et kõik liikmesriigid kohaldavad kõnealust mõistet ühetaoliselt nende taotlejate suhtes, kelle päritoluriiki käsitatakse turvalisena liidu tasandil. See peaks hõlbustama taotluste läbivaatamise ja asjaomaste menetluste ühtlustamist ning hoidma seeläbi ära rahvusvahelist kaitset taotlevate isikute teisese rände.

Lisaks on varjupaigamenetluse määrusega kasutusele võetud **täiendavad vahendid, millega aidatakse liikmesriikidel varjupaigataotlusi tõhusamalt hallata.**

Esiteks on sellega kehtestatud **kiirendatud ja piirimenetluste kohaldamise uus alus, mis põhineb** varjupaigamenetluse määruse artikli 42 lõike 1 punkti j ja artikli 42 lõike 3 punkti e kohasel **kogu ELi hõlmaval heaks kiidetud varjupaigataotluste määral 20 %**. Heaks kiidetud varjupaigataotluste määr viitab selliste taotlejate osakaalule, kellel on teatav kodakondsus ja kellele on kogu ELis antud rahvusvaheline kaitse. Kui see määr on 20 % või madalam, on see märk sellest, et selle kodakondsusega isikute taotlused võivad tõenäoliselt olla põhjendamatud. Selle eesmärk on anda liikmesriikidele teatavate tõenäoliselt põhjendamatute rahvusvahelise kaitse taotluste menetlemiseks täiendav paindlik vahend. See võimaldab liikmesriikidel paindlikult kohaneda rändevoogude muutustega ja kiiremini menetleda tõenäoliselt põhjendamatuid taotlusi.

Teiseks võimaldavad varjupaigamenetluse määruse artikli 59 lõige 2 ja artikli 61 lõige 2 **teha turvaliste kolmandate riikide ja turvaliste päritoluriikide määramisel erandeid** ning lubavad liikmesriikidel paindlikumalt määratleda ohutuse hindamise ulatust, jättes välja konkreetsed piirkonnad või selgelt tuvastatavad isikute kategooriad. Koos pakuvad need

sätteid vahendeid tõenäoliselt põhjendamatute taotluste tõhusaks haldamiseks, säilitades samal ajal vajalikud õiguslikud tagatised.

Komisjoni arvates aitavad need vahendid lahendada mõningaid probleeme, mis on tekkinud turvalise kolmanda riigi ja turvalise päritoluriigi mõiste kohaldamisel praktikas. Kuna aga praegu on kavas hakata neid kohaldama alles 2026. aasta juunis, tekitab nende kohaldamisega viivitamine lünga liikmesriikide jaoks, kes otsivad rahvusvahelise kaitse taotluste menetlemisel tekkivatele menetluslikele probleemidele koheseid ja tõhusaid lahendusi.

Seda arvesse võttes leiab komisjon, et nende varasem kohaldamine kehtiva varjupaigamenetluse määrase sihipärase muutmise teel annaks liikmesriikidele vajalikud õiguslikud ja menetluslikud vahendid turvalise kolmanda riigi ja turvalise päritoluriigi mõiste tõhusamaks kohaldamiseks. Lisaks annaks see liikmesriikidele (st riikidele, kus heaks kiidetud varjupaigataotluste määr on madal) võimaluse juba kohaldada kiirendatud ja piirimenetluse uut alust ning võimaldaks neil rändevoogude muutustega kiiresti kohaneda ja neile ruttu reageerida. Samuti on see veel üks vahend tõenäoliselt põhjendamatute varjupaigataotluste tõhusaks ja kiireks menetlemiseks. Nende sätete varasem kohaldamine aitaks kaasa ka ühtsemale kohaldamisele liikmesriikides ning vähendaks siseriiklike tavade mitmekesisust ja kohtuvaidlustega seotud riske. Nende rakendamise edendamine annaks liikmesriikidele lisavahendid, millega ühtlustada varjupaigamenetlusi.

Seepärast on käesoleva ettepaneku eesmärk hakata varem kohaldama varjupaigamenetluse määrase sätteid, mis võimaldavad menetleda piiri- või kiirendatud menetluses taotlusi, mille on esitanud taotlejad, kellel on sellise kolmanda riigi kodakondsus, mille puhul menetlevate ametiasutuste poolt ELi tasandil tehtud rahvusvahelise kaitse andmise otsuste osakaal on 20 % või väiksem. Peale selle on ettepaneku eesmärk edendada varjupaigamenetluse määrase nende sätete kohaldamist, millega lubatakse turvaliste kolmandate riikide ja turvaliste päritoluriikide määramisel teha erandeid (artikli 59 lõige 2 ja artikli 61 lõige 2), et võimaldada liikmesriikidel neid sätteid riiklikul tasandil soovi korral paindlikumalt kohaldada.

Käesoleva ettepaneku vastuvõtmisele eelnenud protsess

Euroopa Komisjoni talituste taotlusel töötas Euroopa Liidu Varjupaigaamet välja metoodika, et toetada selliste riikide kindlakstegemist, mida võiks kaaluda liidu tasandil võimalike turvaliste päritoluriikidena ning mille hulka kuulusid ELi kandidaatriigid ja üks potentsiaalne kandidaatriik; päritoluriigid, mille kodanikud esitavad ELis märkimisväärsel arvul varjupaigataotlusi, kuid heaks kiidetud varjupaigataotluste määr kogu ELis on 5 % või madalam; riigid, mille kodanikele kehtib viisavabadus ja mille kodanikud esitavad ELis märkimisväärsel arvul varjupaigataotlusi, kuid heaks kiidetud varjupaigataotluste määr kogu ELis on 5 % või madalam; riigid, mis on kantud liikmesriikide koostatud turvaliste päritoluriikide loeteludesse.

Selle metoodika alusel palusid komisjoni talitused varjupaigaametil koostada päritoluriigi teabe, et toetada komisjoni hinnangut.

Varjupaigaameti kogutud teave põhineb muu hulgas järgmistel allikatel: Euroopa Komisjoni aruanded, sealhulgas ELi laienemisarauanded; Euroopa välisteenistuse aruanded; ELi asutuste (nt Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti) aruanded; ÜRO pagulaste ülemvoliniku ja muude rahvusvaheliste organisatsioonide (nt Euroopa Nõukogu, ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo) ja valitsusväliste organisatsioonide aruanded; poliitika ja rahvusvaheliste suhete mõttekodade poliitilised analüüsid; kontrollitud veebipõhised meediaartiklid; ajaleheartiklid ning asjaomaste riikide õigusaktid.

Euroopa Komisjon jõudis Euroopa Liidu Varjupaigaameti abiga ja Euroopa välisteenistusega konsulteerides järeldusele, et kuna Bangladeshis, Colombias, Egiptuses, Indias, Marokos ja

Tuneesias ning potentsiaalses ELi kandidaatriigis Kosovos¹ puudub üldiselt tagakiusamise või tõsise kahju oht määruse (EL) 2024/1347 tähenduses, nagu näitab väga madal heaks kiidetud varjupaigataotluste määr, võib neid kolmandaid riike käsitada turvaliste päritoluriikidena. Siiski tuleks eralist tähelepanu pöörata taotlejatele, kellel võib olla põhjendatud kartus tagakiusamise ees või keda ähvardab reaalne oht kannatada tõsist kahju.

Lisaks jõudis komisjon järeldusele, et riike, millele on antud ELi kandidaatriigi staatus, võib käsitada turvaliste päritoluriikidena varjupaigamenetluse määruse tähenduses, välja arvatud juhul, kui on täidetud teatavad konkreetsed tingimused. Siiski tuleks eralist tähelepanu pöörata taotlejatele, kellel võib olla põhjendatud kartus tagakiusamise ees või keda ähvardab reaalne oht kannatada tõsist kahju.

Käesolev ettepanek ei piira muude kolmandate riikide võimalikku tulevast käsitamist turvaliste päritoluriikidena kooskõlas varjupaigamenetluse määruse nõuetega.

Kolmandad riigid, mida võib käsitada liidu tasandil turvaliste päritoluriikidena

Kandidaatriigid

Riikidele, millele on antud **ELi kandidaatriigi staatus**, on Euroopa Liidu lepingu artiklis 49 sätestatud tingimused ja põhimõtted, millele iga ELi liikmeks saada sooviv riik peab vastama.

Need kriteeriumid („Kopenhaageni kriteeriumid“) kehtestati 1993. aastal Kopenhaagenis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel ja neid karmistati 1995. aastal Madridis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel.

Kõnealused kriteeriumid on järgmised:

- selliste institutsioonide stabiilsus, mis tagavad demokraatia, õigusriigi, inimõigused ning vähemuste austamise ja kaitse;
- toimiv turumajandus ning võime tulla toime ELi turul valitseva konkurentsiga
- ning võime täita liikmesusest tulenevaid kohustusi, sealhulgas suutlikkus rakendada tulemuslikult norme, standardeid ja poliitikat, mis moodustavad ELi õigustiku („liidu *acquis*“), ning järgida poliitilise, majandus- ja rahaliidu eesmärke.

Euroopa Ülemkogu annab riigile kandidaatriigi staatuse Euroopa Komisjoni arvamuse alusel, mis on koostatud pärast seda, kui riik on esitanud liidu liikmeks astumise avalduse.

Eelkõige ELi liikmesuse poliitiliste kriteeriumide osas on leitud, et ELi kandidaatriigid on teinud edusamme selliste institutsioonide stabiilsuse saavutamisel, mis tagavad demokraatia, õigusriigi, inimõigused ning vähemuste austamise ja kaitse.

Riike, millele on antud ELi kandidaatriigi staatus, võib seetõttu käsitada turvaliste päritoluriikidena varjupaigamenetluse määruse tähenduses. Siiski tuleks arvesse võtta asjaolu, et ühinemisprotsessi käigus võib olukord kandidaatriigis muutuda sedavõrd, et riigi käsitlemine turvalise päritoluriigina ei ole enam õigustatud. See võib olla nii juhul, kui:

- riigis toimuvates rahvusvahelistes või riigisisestes relvakonfliktides esineb juhuslikku vägivalda;
- riigi tegevuse tõttu on vastu võetud piiravad meetmed Euroopa Liidu toimimise lepingu viienda osa IV jaotise tähenduses

¹ Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

- või riigist pärit taotlejate puhul on kogu ELis heaks kiidetud varjupaigataotluste määr kõrgem kui 20 % ning see on põhjus alatatada kiirendatud ja piiril toimuv varjupaigamenetlus, sest sellest määraast kõrgem määr ei viita sellele, et varjupaigamenetluse määrauses sätestatud kiirendatud menetluse alused võiksid muuta taotlused põhjendamatuteks.

Potentsiaalne ELi kandidaatriik

Kosovo kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitavad 16 liikmesriiki Kosovot liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Kosovost pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu ELis oli 2024. aastal 5 %. Kosovo on potentsiaalne ELi kandidaatriik.

Kosovo põhiseadusesse on inkorporeeritud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid. Kosovo on esitanud ELi liikmeks saamise avalduse ning edendab reforme, millega parandatakse kohtusüsteemi toimimist ja tugevdatakse põhiõiguste kaitset; asjakohane õigusraamistik on kooskõlas Euroopa standarditega. Üldiselt tagab õigusraamistik põhiõiguste kaitse ja on kooskõlas Euroopa standarditega.

Kosovo on mitmeparteiline parlamentaarne esindusdemokraatia, kus võim on jaotatud seadusandlike, täidesaatvate ja kohtuasutuste vahel. Kohtute ja prokuratuuri sõltumatus ja erapooletus on tagatud põhiseaduse ja muude õigusnormidega. Õigusakte tuleb muuta, et lahendada allesjäänud probleemid kohtusüsteemi sõltumatuse, usaldusväärsuse ja vastutuse valdkonnas. Kosovo on kehtestanud õigusriigi strateegia aastateks 2021–2026.

Puuduvad märgid Kosovo kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus on surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või ebainimliku või alandava kohtlemise oht.

Kosovos ei toimu tagakiusamist miinimumnõuete määrause artikli 9 tähenduses. Ajakirjanike vastu suunatud rünnakud ja ähvardused on siiski jätkunud. Kuigi soolist vägivalda käsitlev õigus-, poliitiline ja institutsiooniline raamistik on kooskõlas Euroopa standarditega, rakendatakse seda endiselt ebaühtlaselt.

Kosovos puudub reaalne oht kannatada tõsist kahju, nagu see on määratletud miinimumnõuete määrause artiklis 15. Riigisisese õiguses puudub surmanuhtlus ning Kosovo ametiasutused on pühendunud piinamise ja väärkohtlemise ärahoidmisele.

Eespool esitatud analüüsi ja ka madala heaks kiidetud varjupaigataotluste määra põhjal võib järeldada, et Kosovo elanikkond ei seisa silmitsi tagakiusamise või tõsise kahju kannatamise reaalse ohuga ning seetõttu võib riiki pidada liidu tasandil turvaliseks päritoluriigiks.

Muud päritoluriigid

Bangladeshi kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitavad kuus liikmesriiki Bangladeshit liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Bangladeshist pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu liidus oli 2024. aastal 4 %.

Riik on ratifitseerinud mõned rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid, sealhulgas piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti.

Bangladeshis toimub poliitiline üleminek repressiivselt süsteemilt, mida iseloomustasid sagedased inimõiguste rikkumised, ja see on veel käimas. Bangladesh on parlamentaarne vabariik, mida reguleerib põhiseadus, milles nähakse ette täidesaatva ja kohtuvõimu lahusus. Pärast üleriigilisi massimeeleavaldusi 2024. aasta juulis ja augusti alguses kukutati eelmine valitsus võimult. 8. augustil 2024 moodustati ajutine valitsus, mida juhib Nobeli rahupreemia

laureaat Muhammad Yunus. Valitsuse esmane ülesanne on korraldada uued valimised, mis peaksid toimuma 2025. aasta lõpus või 2026. aasta alguses, ning alustada tööd ulatuslike reformidega demokraatlike institutsioonide taastamiseks. Moodustatud on kümme reformikomisjoni, sealhulgas naiste õiguste valdkonnas. Nende ülesanne on esitada ettepanekuid põhiseaduse, politsei, kohtusüsteemi, valimiskomisjoni ja avaliku halduse reformimiseks ning korruptsiooni vastu võitlemiseks.

Püsivatest probleemidest, sealhulgas elanikkonna majanduslikest raskustest hoolimata on Bangladesh teinud pikka aega jõupingutusi, et võtta vastu ligi miljon Myanmarist pärit rohingja pagulast. Bangladesh teeb käimasolevate reformidega märkimisväärsed edusamme suurema poliitilise stabiilsuse ja demokraatliku valitsemistava suunas. Väljendus- ja ajakirjandusvabaduse tugevdamiseks tehakse jõupingutusi, millest annab tunnistust küberturvalisuse seaduse kehtetuks tunnistamine. Kuigi on veel lahendamata probleeme, on võetud selge kohustus edendada avatumat kodanikuühiskonda.

EL on Bangladeshis suurim eksporditurg tänu erikorra „Kõik peale relvade“ (EBA) kaubandussuodustustele ja Bangladeshis väga konkurentsivõimelisele rõivatööstusele, mis on viimastel aastatel olnud majanduse positiivse kasvu võtmetegur ja aidanud vähendada vaesust, tuues elanikkonnale hariduse ja tervishoiu valdkonnas kaasa märkimisväärsed muudatused paremuse poole. EL peab Bangladeshiga aktiivset dialoogi inimõiguste, töötajate õiguste ja kliimaküsimuste valdkonnas. EL on valmis toetama demokraatlikku, rahumeelset ja kaasavat üleminekuprotsessi. 2023. aastal alustati läbirääkimisi partnerlus- ja koostöölepingu üle.

Õiguskaitse kättesaadavuse parandamiseks on ajutise valitsuse loodud komisjonidele tehtud ülesandeks koguda ideid kohtusüsteemi reformimiseks, sealhulgas kohtulõivude ja kohtuasjade kuhjumise vähendamiseks. Nende positiivsete muudatuste mõjusaid tulemusi tuleb veel oodata, sest teabe kohaselt on kohtutel suutlikkusprobleeme, mis on tingitud kohtuasjade suurest kuhjumisest, viivitustest kohtuasjade lahendamisel ja digitaristu puudumisest; väidetavalt kujutab ka korruptsioon endast suurt takistust õiguskaitse kättesaadavusele.

Puuduvad märgid Bangladeshis kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus on surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või ebainimliku või alandava kohtlemise oht. Bangladesh on näidanud pühendumust põhiõiguste kaitsmisele ja tagab, et tema kodanikke ei saadeta välja, ei saadeta tagasi ega anta välja riikidesse, kus neid võib oodata surmanuhtlus, piinamine, tagakiusamine või ebainimlik või alandav kohtlemine.

Endiselt on probleeme rohingja pagulaste olukorraga, sealhulgas rohingja pagulaste tagasisaatmisega Myanmaris/Birma Arakani osariiki ning üksnes olukorra paranemine Myanmaris võib luua tingimused, mis võimaldaksid rohingjadel turvaliselt, püsivalt, vabatahtlikult ja väärikalt tagasi pöörduda. Siiski tehakse jõupingutusi, et tegeleda nende küsimustega koostöös rahvusvaheliste partneritega.

Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist miinimumnõuete määruse artikli 9 tähenduses. Bangladeshis põhiseadusega on tagatud usuvabadus ja keelatud diskrimineerimine usutunnistuse, rassi, kasti või sünnikoha alusel. Valitsus jätkab tööd kaasava ühiskonna edendamise nimel ning põlis- ja usuvähemusi mõjutavaid intsidente toimub harva. Ahmadiyja moslemid ja kristlikud vähemused, hindud ja teised vähemused on aeg-ajalt kogenud pingeid, kuid tehakse jõupingutusi, et tugevdada õiguskaitset ja suurendada sallivust.

Bangladesh on teinud edusamme soolise võrdsuslikkuse edendamisel ja diskrimineerimise vastu võitlemisel. Kuigi LGBTIQ-inimesi diskrimineeritakse ja ahistatakse endiselt, suureneb järk-järgult teadlikkus mitmekesisusest ja kaasatusest. Arutelud inimõiguste kaitse teemal on

üha ulatulikumad ning kodanikuühiskonna organisatsioonid toetavad aktiivselt kaasavamad poliitikat, kuigi samasooliste suhted on endiselt kriminaliseeritud.

Bangladesh on ratifitseerinud naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise konventsiooni. Samuti on ta vastu võtnud naiste- ja lastevastase vägivalda ennetamise riikliku tegevuskava (2018–2030) ning Bangladeshis teisese õiguse aktide hulka kuulub mitu seadust, mis käsitlevad naistevastase vägivalda erivorme. Sooline vägivald on riigis endiselt laialt levinud probleem. Muu hulgas esineb töökohal ja koolis seksuaalse ahistamise juhtumeid.

Rohingja pagulased saavad laagrites humanitaarabi, sealhulgas peavarju ja olulisi teenuseid. Kuid probleemid püsivad, kuna Bangladesh ei ole 1951. aasta Genfi pagulasseisundi konventsiooni osaline ning rohingja pagulastele kehtivad liikumiskiirangud ning nende juurdepääs kooliharidusele ja tööhõivele on piiratud. Ametiasutused teevad koostööd rahvusvaheliste partneritega, et tõhustada laagrites kaitsemeetmeid ja parandada elutingimusi ning tegeleda julgeolekuprobleemidega. Lisaks on humanitaarbiorganisatsioonidega tehtava koostöö eesmärk parandada iseseisva toimetuleku ja pikaajalise stabiilsuse võimalusi.

Üldiselt puudub reaalne oht kannatada tõsist kahju miinimumnõuete määruse artikli 15 tähenduses. Kuigi Bangladeshis on surmanuhtlus ette nähtud ning riik ei ole allkirjastanud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti juurde kuuluvat teist fakultatiivset protokolli, mis käsitleb surmanuhtluse kaotamist, viiakse surmanuhtlust harva täide. Samuti hoidus Bangladesh hääletamisest ÜRO Inimõiguste Nõukogus viimasel surmanuhtluse teemalisel hääletusel, mis peegeldab tema seisukohta ülemaailmsetes inimõigustealastes aruteludes.

Bangladesh on ratifitseerinud piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni. On teateid, et eelmise valitsuse ajal piinasid ja väärkohtlesid õiguskaitseasutused ja sõjavägi kinnipeetavaid. Bangladesh on endiselt rahumeelne riik, kus ei toimu relvastatud konflikti ja kus seetõttu puudub oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisestes relvakonfliktides. Kuigi Chittagong Hill Tracts'is püsib teatav mässuoh, on see endiselt lokaliseeritud ja ei kujuta endast laiemat julgeolekuriski. Valitsus jätkab dialoogi ja piirkonna stabiilsust edendavate algatuste väljatöötamist.

Võttes arvesse eespool esitatud analüüsi ja ka madalat heaks kiidetud varjupaigataotluste määra kogu ELis, võib järeldada, et Bangladeshis elanikkond ei seisa üldiselt silmitsi tagakiusamise või tõsise kahju kannatamise reaalse ohuga. Seetõttu võib Bangladeshit käsitada turvalise päritoluriigina. See ei mõjuta tegelemist teatavate riigis elavate rühmade konkreetsete probleemidega, mis võivad vajada erilist tähelepanu.

Colombia kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt ei käsita ükski liikmesriik Colombiat praegu liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Colombiast pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu ELis oli 2024. aastal 5 %.

Riik on ratifitseerinud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid, sealhulgas piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti.

Colombia on föderaalne vabariik, kus on esindusdemokraatia ja võim on jaotatud seadusandlike, täidesaatvate ja kohtuasutuste vahel. 1991. aasta põhiseaduses ja sellele järgnenud konstitutsioonikohtu kohtupraktikas on sätestatud tugevad inimõiguste tagatised. Samuti on kohus mitmel korral kuulutanud põhiseadusevastaseks inim- ja keskkonnaõiguste olukorra, sealhulgas 2023. aasta detsembris inimõiguste kaitsjate kohta tehtud erietsuse.

Colombia on kehtestanud ka mitmeid poliitikameetmeid, mehhanisme ja seadusi, et hoida ära sihtmärgiks olevate inimeste, näiteks inimõiguste kaitsjate, endiste võitlejate ja teiste ohustatud isikute väärkohtlemist ning parandada õiguskaitse kättesaadavust.

Puuduvad märgid Colombia kodanike ulatuslikust väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus on surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või ebainimliku või alandava kohtlemise oht.

Colombiat kirjeldatakse ülemaailmse liidrina miljonite Venezuela kodanike vastuvõtmisel enneolematu rände tõttu üle tema riigipiiri ning riik on kehtestanud sundrände tingimustes olevate suurte inimvoogude integreerimise uued standardid.

Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist miinimumnõuete määruse artikli 9 tähenduses. LGBTIQ-inimestele on tagatud õiguskaitse, kuid sageli on nad sotsiaalse diskrimineerimise ohvid. Colombiat peetakse tänu kaitseprogrammi loomisele 1997. aastal teerajajaks inimõiguste kaitsjate kaitsmisel. Inimõiguste kaitsjaid, ühiskonnaelu juhte ja keskkonnakaitsjaid on tapetud, ähvardatud ja häbimärgistatud. Ajakirjanikud on puutunud oma töö tõttu kokku hirmutamise, vägivalla ja kättemaksuga. Sellised rünnakud on koondunud peamiselt Antioquia, Arauca ja Cauca departemangudes. Nende probleemidega silmitsi seistes on valitsus teinud vägivalla vastu võitlemiseks kooskõlastatud jõupingutusi.

Üldiselt puudub Colombias reaalne oht kannatada tõsist kahju miinimumnõuete määruse artikli 15 tähenduses. Surmanuhtlus on Colombia põhiseadusega keelatud. Piinamist ning ebainimlikku või inimväärikust alandavat kohtlemist keelav õigusraamistik on kooskõlas rahvusvaheliste standarditega.

Juhusliku vägivalla kogemise oht rahvusvahelistes või riigisisestes relvastatud konfliktides ei ole kadunud, sest on relvastatud valitsusväliste osalejaid, kes jätkavad tegevust ja laiendavad oma kohalolekut kogu riigis. Vägivallast on enim mõjutatud piirkonnad, mida varem kontrollisid Colombia Revolutsioonilised Relvajõud (FARC) ning kus toimub võitlus kokakultuuride ja ebaseadusliku kaevandamise pärast. ÜRO kontrollimissioon Colombias märgib, et relvakonfliktid on koondunud piirkondadesse, mida vägivald on ajalooliselt mõjutanud, nagu Antioquia, Arauca, Lõuna-Bolívari, Caquetá, Cauca, Chocó, Guaviare, Meta, Nariño, Norte de Santanderi, Putumayo ja Valle del Cauca maapiirkonnad.

Kuna tagakiusamise ja tõsise kahju reaalne oht näib olevat koondunud Colombia konkreetsetesse maapiirkondadesse, peaksid liikmesriikide pädevad asutused vastavalt miinimumnõuete määruse artiklist 8 tulenevale kohustusele pöörama erilist tähelepanu küsimusele, kas Colombiast pärit taotlejatel ei ole rahvusvahelist kaitset tarvis, sest nad saavad turvaliselt ja seaduslikult teatavasse Colombia piirkonda reisida ja sinna siseneda ning kas võib põhjendatult eeldada, et nad asuvad sinna elama, ning kas selles riigi osas ei ole taotlejatel põhjendatud kartust tagakiusamise ees või nad ei seisa silmitsi reaalse ohuga kannatada tõsist kahju, või neile on kättesaadav mõjus ja püsiv kaitse tagakiusamise või tõsise kahju tekitamise eest.

Võttes arvesse eespool esitatud analüüsi ja ka madalat heaks kiidetud varjupaigataotluste määra kogu ELis, võib järeldada, et Colombia elanikkond ei seisa üldiselt silmitsi tagakiusamise või tõsise kahju kannatamise reaalse ohuga. Seetõttu võib Colombiat käsitada turvalise päritoluriigina. See ei mõjuta tegelemist teatavate riigis elavate rühmade konkreetsete probleemidega, mis võivad vajada erilist tähelepanu.

Egiptuse kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitavad kuus liikmesriiki Egiptust liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Egiptusest pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu ELis oli 2024. aastal 4 %.

Riik on ratifitseerinud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid, sealhulgas piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti, kuid ta ei ole veel ühinenud kõigi isikute kaitsmist kadunuks jääma sundimise eest käsitleva rahvusvahelise konventsiooniga. Riik on võtnud vastu mitu miljonit pagulast ja varjupaigataotlejat ning olukorda on süvendanud Sudaani konflikti teravnemine. Egiptus kiitis hiljuti heaks uue varjupaigaseaduse ja teeb selle rakendamisel koostööd ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga.

Egiptus on riigi põhiseaduse kohaselt demokraatlik vabariik, kus president on nii riigipea kui ka täidesaatva võimu juht. 2021. aastal lõpetas Egiptus erakorralise seisukorra (välja arvatud Siinai poolsaare piirkonnas).

Õiguskaitse kättesaadavuse koha pealt võib märkida, et Egiptuse põhiseaduses on sätestatud kohtusüsteemi sõltumatus, puutumatus ja erapooletus. Alates erakorralise seisukorra lõpetamisest 2021. aastal toimivad tavapäraseid kohtumehhanismid. Ametivõimud kasutavad sellele vaatamata erakorralisi ja sõjaväekohtuid, et esitada inimestele süüdistusi terrorismivastaste õigusaktide ja muude seaduste alusel.

Puuduvad märgid Egiptuse kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus on surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või ebainimliku või alandava kohtlemise oht.

Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist miinimumnõuete määruse artikli 9 tähenduses. Põhiseaduses tunnustatakse kristlust, islamit ja judaismi ning kinnitatakse, et kodanikud on seaduse ees võrdsed ning neil on samad õigused, vabadused ja üldised kohustused ning kedagi ei diskrimineerita, näiteks usutunnistuse või soo alusel. Diskrimineerimine ja vaenu õhutamine on seadusega karistatavad kuriteod. Teatavaid usulisi rühmitusi võidakse sellegipoolest diskrimineerida. Inimõiguste kaitsjaid, poliitilisi aktiviste ja teisitimõtlejaid võidakse meelevaldselt vahistada ja piinata ning nende suhtes võidakse kohaldada selliseid meetmeid nagu reisipiirangud ja varade külmutamine. Samasooliste konsensuslikud suhted ei ole Egiptuses sõnaselgelt kriminaliseeritud, kuid LGBTIQ-inimeste olukord on endiselt keeruline.

Egiptuses on endiselt märkimisväärsed probleemid inimõigustega, eelkõige seoses põhivabaduste kaitse, valitsemistava ja õigusriigi põhimõttega. Viimastel aastatel on Egiptuse poliitiline juhtkond siiski astunud samme ja pööranud inimõiguste austamisele suuremat tähelepanu. Ta on lõpetanud erakorralise seisukorra (välja arvatud Siinai poolsaare piirkondades), käivitanud esimese riikliku inimõiguste strateegia, taas kutsunud kokku presidendi amnestiakomitee, vabastanud poliitvange ja algatanud üleriigilise dialoogi. Egiptus on tihendanud inimõigustealast koostööd ELiga, sealhulgas Euroopa Liidu inimõiguste eriesindajaga toimuva teabevahetuse kaudu. Egiptus osaleb rahvusvahelistel foorumitel ja teeb koostööd ÜRO inimõiguste ülemvoliniku bürooga ELi rahastatavas projektis, mille eesmärk on luua ELi ja ÜRO partnerlus, mis ühendab koostööd, et tugevdada Egiptuses inimõiguste kultuuri.

Üldiselt puudub reaalne oht kannatada tõsist kahju miinimumnõuete määruse artikli 15 tähenduses. Egiptus on ratifitseerinud piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni. Egiptuse karistusseadustiku ja sõjaõiguse normide alusel on ette nähtud surmanuhtlus, mis viiakse teatavatel juhtudel praktikas ka täide. Egiptuses ei toimu relvastatud konflikti ja seetõttu puudub oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisestes relvakonfliktides.

Nende probleemide lahendamiseks on Egiptus oma riiklikus inimõiguste strateegias teatanud kavatsusest muuta eelvangistuse seadust, parandada kinnipidamistingimusi, piirata surmanuhtlusega karistatavate kuritegude arvu ja edendada inimõiguste kultuuri kõigis valitsusasutustes. Seni on tehtud edusamme institutsioonilises plaanis, ent nüüd on vaja muudatused ka tulemuslikult rakendada.

Võttes arvesse eespool esitatud analüüsi ja ka madalat heaks kiidetud varjupaigataotluste määra kogu ELis, võib järeldada, et Egiptuse elanikkond ei seisa üldiselt silmitsi tagakiusamise või tõsise kahju kannatamise reaalse ohuga. Seetõttu võib Egiptust käsitada turvalise päritoluriigina. See ei mõjuta tegelemist teatavate riigis elavate rühmade konkreetsete probleemidega, mis võivad vajada erilist tähelepanu.

India kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitavad üheksa liikmesriiki Indiat liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Indiast pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu liidus oli 2024. aastal 2 %.

Riik on ratifitseerinud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid, sealhulgas piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti.

India on põhiseaduslik vabariik ja parlamentaarne demokraatia. Õiguskaitse kättesaadavuse osas India kohtusüsteem üldiselt toimib ja on sõltumatu seadusandlikust ja täidesaatvast võimust. Inimõiguste kaitse seaduse alusel võib inimõiguste rikkumisi uurida ja heastada ka sõltumatu organ, riiklik inimõiguste komisjon, kes annab aru India parlamendile.

Puuduvad märgid India kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus on surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või ebainimliku või alandava kohtlemise oht.

Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist miinimumnõuete määruse artikli 9 tähenduses. On teada, et korrupsioonivastase võitlusega tegelevad ajakirjanikud, inimõiguste kaitsjad ja aktivistid puutuvad nii füüsiliselt kui ka veebis kokku ahistamise ja rünnakutega.

Usu- ja veendumusvabadus on põhiseaduslik õigus. Endiselt on probleeme moslemi- ja kristlike kogukondadega, kes seisavad silmitsi diskrimineerimise ja usupõhise vägivallega. Samuti on probleeme seoses kohtulike ja halduslike õiguskaitsevahenditega, mille eesmärk on takistada usuvähemuste diskrimineerimist.

India tunnustab oma riigisisese õiguses ametlikult naiste õigusi ja soolist võrdsõiguslikkust. Seksuaalvägivald on endiselt suur probleem. Kodanikuühiskonna organisatsioonid aitavad suurendada teadlikkust naiste olukorrast riigis ning õigusasutused on teinud mitu pöördelise tähtsusega otsust naiste õiguste kaitseks.

India põhiseadusega tagatakse võrdsed võimalused ning India valitsus on võtnud meetmeid, et kindlustada puutumatutele ja registreeritud hõimude liikmetele avalikus sektoris ja ülikoolides teatav arv kohti; sellega on väidetavalt parandatud sotsiaalset liikuvust. Puutumatute ja registreeritud hõimude liikmete kaitset käsitlevate seaduste täitmine ei ole endiselt piisavalt tagatud.

Üldiselt puudub reaalne oht kannatada tõsist kahju miinimumnõuete määruse artikli 15 tähenduses. Tuleks märkida, et India kriminaalõiguses on surmanuhtlus ette nähtud ning riik ei ole allkirjastanud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti juurde kuuluvat teist fakultatiivset protokollit, mis käsitleb surmanuhtluse kaotamist. Määratud surmanuhtluste arv on siiski vähenenud ja väidetavalt ei ole surmanuhtlust alates 2020. aastast praktikas täide viidud.

India on ratifitseerinud piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni, kuid sellegipoolest on teatatud piinamise juhtudest õiguskaitseasutustes. Indias ei toimu relvastatud konflikti ja seetõttu puudub oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisestes relvakonfliktides.

Võttes arvesse eespool esitatud analüüsi ja ka madalat heaks kiidetud varjupaigataotluste määra kogu ELis, võib järeldada, et India elanikkond ei seisa üldiselt silmitsi tagakiusamise või tõsise kahju kannatamise reaalse ohuga. Seetõttu võib Indiat käsitada turvalise päritoluriigina. See ei mõjuta tegelemist teatavate riigis elavate rühmade konkreetsete probleemidega, mis võivad vajada erilist tähelepanu.

Maroko kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitavad 11 liikmesriiki Marokot liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Marokost pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu liidus oli 2024. aastal 4 %.

Riik on ratifitseerinud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid, sealhulgas piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti.

2011. aasta põhiseadusega on kehtestatud monarhia koos parlamendiga ning kõrgeim võim kuulub kuningale. Põhiseadusega on ette nähtud ka võimude lahususe, tasakaalu ja koostöö põhimõtte ning selles kinnitatakse kohtusüsteemi sõltumatust, mille tagajaks on kuningas, ning kohtunike tagasikutsumatuse põhimõtet.

2012. aastal algatas Maroko pretsedenditu reformi, mille eesmärk on tugevdada õigusriiki ja kohtusüsteemi sõltumatust, sealhulgas reformida kriminaalseadustikku. Ametiasutused on võtnud meetmeid, et parandada õiguskaitse kättesaadavust, ning jätkavad tööd läbipaistvuse, korruptsiooni ja kuritarvitustega seotud valdkondades.

Puuduvad märgid Maroko kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus on surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või ebainimliku või alandava kohtlemise oht.

Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist miinimumnõuete määruse artikli 9 tähenduses. Jõupingutused koduvägivalla vastu võitlemiseks ja naiste õiguste edendamiseks jätkuvad, sealhulgas käimasoleva perekonnaõiguse reformi kaudu. Marokol on mitmepoolsetes formaatides aktiivne roll ja ta osaleb mitmes ambitsioonikas algatuses. On esinenud juhtumeid, kus kodanikuühiskonna organisatsioonidele on kehtestatud piiranguid ja väidetavate kuritegude eest on mõistetud süüdi kriitilisi ajakirjanikke, kellele kuningas on seejärel armu andnud. Kuigi samasooliste suhted vabal tahtel toimivate täiskasvanute vahel on eraelus üldiselt lubatud, on need karistusseadustiku kohaselt endiselt kuriteod. LGBTIQ-inimeste olukord on endiselt keeruline.

Üldiselt puudub reaalne oht kannatada tõsist kahju miinimumnõuete määruse artikli 15 tähenduses. Kuigi Maroko kriminaalõiguses on surmanuhtlus ette nähtud ning riik ei ole ratifitseerinud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti juurde kuuluvat teist fakultatiivset protokollit, mis käsitleb surmanuhtluse kaotamist, on ta alates 1993. aastast järginud surmanuhtluse täideviimisele kehtestatud moratooriumi. 2024. aasta detsembris hääletas Maroko ÜRO Peaassamblees surmanuhtlusele ülemaailmse moratooriumi kehtestamise resolutsiooni poolt.

Piinamise tõkestamise riikliku ennetusasutuse loomine on oluline samm vangide õiguste parandamise suunas, kuid selles valdkonnas on veel mõningaid probleeme.

Marokos ei toimu relvastatud konflikti ja seetõttu puudub oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisestes relvakonfliktides.

Võttes arvesse eespool esitatud analüüsi ja ka madalat heaks kiidetud varjupaigataotluste määra kogu ELis, võib järeldada, et Maroko elanikkond ei seisa üldiselt silmitsi tagakiusamise või tõsise kahju kannatamise reaalse ohuga. Seetõttu võib Marokot käsitada turvalise päritoluriigina. See ei mõjuta tegelemist teatavate riigis elavate rühmade konkreetsete probleemidega, mis võivad vajada erilist tähelepanu.

Tuneesia kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitavad kümme liikmesriiki Tuneesiat liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Tuneesiast pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu ELis oli 2024. aastal 4 %.

Riik on ratifitseerinud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid, sealhulgas piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti.

2022. aasta põhiseadusega kehtestati presidentaalne süsteem, mille kohaselt valitakse president iga viie aasta tagant üleriigilisel avalikul hääletusel. Presidendil ja rahvaesindajate kogul on seadusandlike ettepanekute esitamise õigus, kuid presidendi ettepanekud on rahvaesindajate kogu liikmete esitatud seadusandlike ettepanekute suhtes ülimuslikud.

Õiguskaitse kättesaadavuse osas on põhiseaduses sätestatud, et kohtuvõim on sõltumatu funktsioon, mida täidavad kohtunikud, kes alluvad ainult seadusele, ning millega volitatakse kohtuorganeid kaitsma õigusi ja vabadusi ning tunnustatakse kohtusüsteemi sõltumatut rolli täidesaatva ja seadusandliku võimu rikkumiste eest kaitsmisel. Kohtusüsteem seisab silmitsi raskustega, muu hulgas piiratud ressursside tõttu.

Puuduvad märgid Tuneesia kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus on surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või ebainimliku või alandava kohtlemise oht.

Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist miinimumnõuete määruse artikli 9 tähenduses. Poliitikategelaste ja aktivistide, samuti juristide ja kohtunike suhtes on kohaldatud sanktsioone, sealhulgas vahistamist, kahtlustatavana kinnipidamist ja süüdistuse esitamist, sageli terrorismivastaste ja korruptsioonivastaste seaduste alusel. Ajakirjanikke on kohtu alla antud ja kinni peetud selliste süüdistuste alusel nagu ametivõimude solvamine või valeuudiste levitamine. Üldiselt ei ole repressioonide puhul tegemist ulatuslike ja süstemaatiliste repressioonidega. Rändajate kaitse valdkonnas on aga rändajatele ja pagulastele majutuse pakkumisega tegelevate organisatsioonide liikmete tegevuse suhtes korraldatud politseiuurimisi ja teatavatel juhtudel on neile määratud eelvangistus. Tuneesia kriminaalõiguse kohaselt on samasooliste, vabal tahtel toimivate täiskasvanute suhted endiselt keelatud ja nende eest on ette nähtud kuni kolmeaastane vanglakaristus. Viimastel aastatel on seda õigust mõnikord rakendatud. LGBTIQ-inimeste olukord on endiselt keeruline. Samal ajal tunnustatakse ametlikult teatavaid LGBTIQ-inimeste eriomaseid inimõiguste rühmi ja need on seaduslikult registreeritud.

Üldiselt puudub reaalne oht kannatada tõsist kahju miinimumnõuete määruse artikli 15 tähenduses. Kuigi Tuneesia kriminaalõiguses on surmanuhtlus ette nähtud ning riik ei ole ratifitseerinud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti juurde kuuluvat teist fakultatiivset protokoll, mis käsitleb surmanuhtluse kaotamist, on ta alates 1991. aastast järginud surmanuhtluse täideviimisele kehtestatud moratooriumi.

Tuneesia on ratifitseerinud piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni. Seda ei rakendata veel täielikult.

Tuneesias ei toimu relvastatud konflikti ja seetõttu puudub oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisestes relvakonfliktides.

Võttes arvesse eespool esitatud analüüsi ja ka madalat heaks kiidetud varjupaigataotluste määra kogu ELis, võib järeldada, et Tuneesia elanikkond ei seisa üldiselt silmitsi tagakiusamise või tõsise kahju kannatamise reaalse ohuga. Seetõttu võib Tuneesiat käsitada turvalise päritoluriigina. See ei mõjuta tegelemist teatavate riigis elavate rühmade konkreetsete probleemidega, mis võivad vajada erilist tähelepanu.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesolev ettepanek on kooskõlas varjupaigamenetluse määrusega, millega nähakse ette võimalus määrata kindlaks kolmandad riigid, mis on liidu tasandil turvalised päritoluriigid. Samuti on see kooskõlas miinimumnõuete määrusega, mida kohaldatakse kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute kvalifitseerumisele rahvusvahelise kaitse saajaks ja antava rahvusvahelise kaitse sisule ning milles on sätestatud üksikasjalikud sätted selle kohta, milliseid tegusid tuleks käsitada tagakiusamise või tõsise kahju tekitamisena Genfi konventsiooni tähenduses ning milliseid asjaolusid tuleb tagakiusamise põhjuste hindamisel arvesse võtta.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek kehtestada ELi ühine turvaliste päritoluriikide loetelu ja kanda sinna eelkõige Euroopa Ülemkogu poolt kandidaatriikideks nimetatud kolmandad riigid, on kooskõlas liidu laienemispoliitikaga. Kui Euroopa Ülemkogu nimetas asjaomased riigid kandidaatriikideks, hinnati nende vastavust kriteeriumidele, mis kehtestati 21.–22. juunil 1993. aastal Kopenhaagenis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel ja mis käsitlevad selliste institutsioonide stabiilsust, mis tagavad demokraatia, õigusriigi, inimõigused ning vähemuste austamise ja kaitse. Selleks et saada liidu liikmeks, peavad kandidaatriigid neid kriteeriume jätkuvalt täitma. Poliitiliste ja majanduslike kriteeriumide täitmisel tehtavaid edusamme ja vastavust liidu õigustikule hinnatakse igal aastal Euroopa Komisjoni eduaruandes.

Ettepanekuga toetatakse uue rände- ja varjupaigaleppe üldeesmäärke, eelkõige eesmärgi muuta varjupaigataotluste menetlemine ELis tõhusamaks ning leida lahendusi koostööks ja koormuse jagamiseks kolmandate riikidega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 78 lõike 2 punktil d, mis on selliste meetmete õiguslik alus, mis käsitlevad ühist menetlust ühetaolise varjupaiga või täiendava kaitse seisundi andmiseks ja äravõtmiseks. Ettepaneku eesmärk on määrata varjupaigamenetluse määruse kohaldamist silmas pidades liidu tasandil kindlaks turvalised päritoluriigid, muutes kõnealust määrust, mis võeti vastu ELi toimimise lepingu artikli 78 lõike 2 punkti d alusel.

- **Erinev kohaldamine**

Euroopa Liidu lepingule (ELi leping) ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Iirimaa ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise alusel vastu võetud meetmete, sealhulgas Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomise meetmete vastuvõtmisel ning need ei ole tema suhtes siduvad. Kõnealuse protokoll nr 21 artikli 3 kohaselt võib Iirimaa siiski otsustada osaleda selliste meetmete vastuvõtmisel ja kohaldamisel. Iirimaa on teatanud oma soovist uues varjupaigamenetluse määruks osaleda.

Samuti võib ta kooskõlas protokoll nr 21 artiklitega 3 ja 4a osaleda käesoleva, varjupaigamenetluse määrase muutmise ettepaneku vastuvõtmisel ja kohaldamisel.

Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määrase vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Euroopa Liidu toimimise lepingu V jaotisega, milles käsitletakse vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala, antakse teatavad volitused neis küsimustes Euroopa Liidule. Selliseid volitusi tuleb teostada kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikliga 5, st ainult niisuguses ulatuses ja juhul, kui liikmesriigid ei suuda kavandatava meetme eesmärke täielikult saavutada ning seepärast saaks kavandatava meetme ulatust ja mõju arvestades neid paremini saavutada Euroopa Liidu tasandil.

Ettepaneku eesmärk on kehtestada liidu tasandil ühine turvaliste päritoluriikide loetelu, sest see hõlbustaks kõigil liikmesriikidel turvalise päritoluriigi mõiste kohaldamisega seotud menetluste kasutamist. Ettepaneku eesmärk on käsitleda ka mõningaid liikmesriikide turvaliste päritoluriikide loetelude lahknevusi, mille tõttu ei kohaldata samadest kolmandatest riikidest pärit rahvusvahelise kaitse taotlejate suhtes liikmesriikides alati sama menetlust. Kavandatava meetme üldist eesmärki ei suuda liikmesriigid üksi tegutsedes piisavalt saavutada ja see on võimalik paremini saavutada Euroopa Liidu tasandil.

- **Proportsionaalsus**

Proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas ei lähe olemasoleva õigusraamistiku kavandatud muudatused seatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale. ELi ühine turvaliste päritoluriikide loetelu kehtestatakse selliste kriteeriumide kohaselt, mis sätestati juba varjupaigamenetluse määruis päritoluriikide turvaliseks tunnistamiseks, ja sellesse ühisesse loetellu kantud riike hakatakse korrapäraselt läbi vaatama. Varjupaigamenetluse määruis kavandatud muudatused piirduvad sellega, mis on vajalik, et tagada, et määruis need sätted, mis on seotud turvalise päritoluriigi mõiste kohaldamisega, on kohaldatavad ELi ühisesse turvaliste päritoluriikide loetellu kantud kolmandate riikide suhtes.

- **Vahendi valik**

ELi ühise turvaliste päritoluriikide loetelu kehtestamine määruisega on põhjendatud kõnealuse ühise loetelu laadiga, pidades silmas, et see kehtestatakse liidu tasandil ja et seda tuleks liikmesriikide õiguskorras vahetult kohaldada.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

16. detsembril 2024 teatas Euroopa Komisjoni president Ursula von der Leyen enne Euroopa Ülemkogu kohtumist riigipeadele ja valitsusjuhtidele saadetud kirjas, et Euroopa Liidu Varjupaigaametil on palutud kiirendada analüüsi koostamist konkreetsete kolmandate riikide kohta, mida võiks käsitleda turvaliste päritoluriikidena, et koostada ELi loetelu. Euroopa Ülemkogu võttis selle kirja ja turvaliste päritoluriikidega seotud käimasoleva töö teadmiseks järeldustes, mis võeti vastu pärast 19. detsembri 2024. aasta kohtumist. Konsultatsioonid toimusid kõrgeimal tasandil.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Varjupaigaameti kogutud teave põhineb mitmesugustel allikatel, mille hulka kuuluvad muu hulgas järgmised: Euroopa Komisjoni aruanded, sealhulgas ELi laienemisaranded; Euroopa välisteenistuse aruanded; ELi asutuste (nt Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti) aruanded; ÜRO pagulaste ülemvoliniku ja muude rahvusvaheliste organisatsioonide (nt Euroopa Nõukogu, ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo) ja valitsusväliste organisatsioonide, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonide aruanded; poliitika ja rahvusvaheliste suhete mõttekodade poliitilised analüüsid; kontrollitud veebipõhised meediaartiklid; ajaleheartiklid ning asjaomaste riikide õigusaktid.

- **Põhiõigused**

Käesolevas ettepanekus austatakse põhiõigusi ja järgitakse ELi põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, sh varjupaigaõigust ja vajadust tagada kaitse *välismaalase piirilt tagasi saatmise* vastu, nagu on ette nähtud harta artiklitega 18 ja 19.

Varjupaigamenetluse määruse kohaselt ei saa asjaolu, et kolmandat riiki käsitatakse turvalise päritoluriigina, anda selle riigi kodanikele absoluutset turvalisuse tagatist ega kõrvalda järelikult vajadust vaadata nende rahvusvahelise kaitse taotlused individuaalselt läbi. Lisaks tuleb märkida, et kui taotleja esitab mõjuvad põhjused, miks asjaomast riiki ei saa pidada tema jaoks turvaliseks, ei ole tema puhul enam asjakohane käsitada seda riiki turvalisena.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet ega tohiks mõjutada ka liikmesriikide eelarveid.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Varjupaigamenetluse määruse kohaselt on komisjonil, keda abistab varjupaigaamet, kohustus jälgida olukorda liidu tasandil turvaliste päritoluriikidena käsitatavates kolmandates riikides. Kui olukord mõnes sellises kolmandas riigis märkimisväärselt halveneb, on komisjon pärast põhjendatud hindamist kohustatud delegeeritud õigusaktiga peatama kuueks kuuks asjaomase kolmanda riigi käsitamise liidu tasandil turvalise päritoluriigina. Vastavalt varjupaigamenetluse määrusele peaks komisjon juhul, kui ta on vastu võtnud delegeeritud õigusakti, millega peatatakse kolmanda riigi käsitamine liidu tasandil turvalise päritoluriigina, esitama kolme kuu jooksul pärast selle delegeeritud õigusakti vastuvõtmist seadusandliku tavamenetluse kohaselt käesoleva määruse muudatusettepaneku, et tühistada kõnealuse kolmanda riigi käsitamine liidu tasandil turvalise päritoluriigina.

Kui komisjon ei ole ettepanekut kolme kuu jooksul pärast delegeeritud õigusakti vastuvõtmist esitanud, kaotab delegeeritud õigusakt, millega peatatakse kolmanda riigi käsitamine liidu tasandil turvalise päritoluriigina, kehtivuse. Kui komisjon esitab muudatusettepaneku kolme kuu jooksul pärast delegeeritud õigusakti vastuvõtmist, on tal õigus pikendada põhjendatud hinnangu alusel kõnealuse delegeeritud õigusakti kehtivust veel kuue kuu pikkuseks ajavahemikuks, mida võib veel ühe korra pikendada.

Alates leppe kohaldamise algusest 2026. aasta juunis seirab Euroopa Liidu Varjupaigaamet Euroopa ühise varjupaigasüsteemi operatiivset ja tehnilist kohaldamist vastavalt EUAA määruse (määrus (EL) 2021/2303) artiklile 14. Varjupaigaamet seirab turvalise päritoluriigi mõiste kohaldamist. Lisaks sisaldavad aastaaruanded, mille komisjon peab varjupaiga- ja rändealduse määruse artikli 9 kohaselt vastu võtma, varjupaigaameti seire ning seega

turvalise päritoluriigi mõiste ja loetelu kohaldamise tulemusi. Komisjon peab neid erinevaid elemente arvesse võtma, kui ta hindab, kas liikmesriik on rändesurve all, selle ohus või märkimisväärses rändeolukorras, ning selle kindlakstegemisel, kas liikmesriigil on süsteemseid puudusi, millel võivad olla tõsised negatiivsed tagajärjed Dublini süsteemi toimimisele.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Liidu tasandil turvaliste päritoluriikide loetelu koostamine

Artikliga 1 muudetakse artiklit 62 ja lisatakse uus lõige, millega tunnistatakse liidu kandidaatriigid turvalisteks päritoluriikideks, ning II lisa, millega määratakse kuus riiki ja üks potentsiaalne kandidaatriik ELi tasandil turvalisteks päritoluriikideks.

Kiirendatud menetluse / piirimenetluse uue aluse, nimelt teatavatest riikidest pärit isikute varjupaigataotluste heakskiitmise madala määra (riigid, kus heaks kiidetud varjupaigataotluste määr on 20 % või madalam), varasem kohaldamine

Varjupaigamenetluse määrusega ette nähtud kiirendatud ja piirimenetluse uue aluse eesmärk on anda liikmesriikidele lisavõimalus reageerida rändevoogude muutustele kiiresti ja paindlikult. Uus alus põhineb objektiivsematel ja hõlpsalt kasutatavatel kriteeriumidel, mille kohaselt peab liikmesriik kiirendama selliste taotlejate esitatud taotluste läbivaatamist, kes on pärit kolmandatest riikidest, mille puhul positiivsete varjupaigaotsuste osakaal moodustab uusimate kättesaadavate üleliiduliste keskmiste Eurostati aastaandmete kohaselt vähem kui 20 % varjupaigaotsuste koguarvust. Selle kohaldamine peaks ka ühtlustama liikmesriikide varjupaigamenetlusi, kuna selle põhielement on ELi tasandil tehtud positiivsete rahvusvahelise kaitse otsuste osakaal, mis on objektiivne, kontrollitav ja usaldusväärne näitaja isiku kaitsevajaduse tõenäosuse kohta.

Enne varjupaigamenetluse määrase kohaldamise algust on kiirendamise aluse kohaldamine vabatahtlik. Praktikas peaks liikmesriikidel olema võimalik menetleda selliseid taotlusi, mille on esitanud isikud, kes tõenäoliselt ei vaja rahvusvahelist kaitset, kiirendatud menetluses või piirimenetluses ning seejärel need isikud kiiresti tagasi saata. See võimaldab varjupaiga- ja rändeasutustel põhjendatud taotlusi tõhusamalt hinnata, kiiremaid otsuseid teha ning seeläbi varjupaiga- ja tagasisaatmispoliitika paremale ja usaldusväärsemale toimimisele kaasa aidata, austades täielikult põhiõigusi.

Turvaliste kolmandate riikide ja turvaliste päritoluriikidega seotud erandite varasem kohaldamine liikmesriigi õiguses

Varjupaigamenetluse määrus võimaldab määrata nii liidu kui ka liikmesriigi tasandil kindlaks turvalised kolmandad riigid ja turvalised päritoluriigid ning näha ette territoriaalsed erandid ja tuvastatavate isikute kategooriate puhul tehtavad erandid, et võtta arvesse kolmandate riikide keerulisi ja muutuvaid olusid. Selleks et neid kahte mõistet saaks praktikas kasutada, peaks liikmesriikidel olema võimalik kohaldada neid sätteid oma riiklike loetelude suhtes võimalikult varakult enne 2026. aasta juunit.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2024/1348 liidu tasandil turvaliste päritoluriikide loetelu kehtestamise osas

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 78 lõike 2 punkti d,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust³,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1348 kohaselt võib kohaldada erinorme,⁴ kui taotleja on pärit turvalisest päritoluriigist. Eelkõige tuleb taotlus läbi vaadata kiiremini ja kui taotlejal ei ole veel lubatud liikmesriikide territooriumile siseneda, võib liikmesriik taotluse sisu läbi vaadata piirimenetluses.
- (2) Turvalise päritoluriigi mõistet tuleb rangemalt kohaldada, sest see on oluline vahend, mis toetab tõenäoliselt põhjendamatute taotluste kiiret läbivaatamist, kuna teatavad kolmandad riigid määratakse turvalisteks päritoluriikideks. Samuti on vaja kõrvaldada mõned senised erinevused liikmesriikide turvaliste päritoluriikide loetelude vahel. Seepärast tuleks kehtestada liidu tasandil turvaliste päritoluriikide loetelu. Kuna liikmesriikidele jääb õigus kohaldada või kehtestada õigusakte, millega lubatakse riiklikul tasandil käsitada turvaliste päritoluriikidena muid riike kui neid, mida käsitatakse turvaliste päritoluriikidena liidu tasandil, peaks selline ühine liidu tasandil käsitlemine tagama, et kõik liikmesriigid kohaldavad kõnealust mõistet ühetaoliselt nende taotlejate suhtes, kelle päritoluriiki käsitatakse turvalisena.
- (3) Asjaolu, et kolmandat riiki peetakse kas liidu või liikmesriigi tasandil turvaliseks päritoluriigiks, ei saa anda selle riigi kodanikele absoluutset turvalisuse tagatist ega kõrvalda järelikult vajadust vaadata rahvusvahelise kaitse taotlus individuaalselt läbi. Liikmesriigid võivad turvalise päritoluriigi mõistet kohaldada üksnes juhul, kui taotleja ei suuda individuaalse hindamise raames esitada andmeid, mis põhjendaksid, miks turvalise päritoluriigi mõiste ei ole tema suhtes kohaldatav, ning tingimusel, et taotlejal on selle riigi kodakondsus või ta on kodakondsuseta isik ja tema varasem

² ELT C ..., ..., lk

³ ELT C ..., ..., lk

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1348, millega luuakse rahvusvahelise kaitse ühine menetlus liidus ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2013/32/EL (ELT L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

alaline elukoht oli selles riigis. Kõnealuse mõiste kohaldamine individuaalse hindamise raames ei mõjuta seda, et teatavad taotlejate kategooriad võivad sattuda kindlaksmääratud kolmandates riikides eriolukorda ja neil võib seega olla põhjendatud kartus tagakiusamise ees või reaalne oht kannatada tõsist kahju.

- (4) Riikidele, kellele on antud liidu kandidaatriigi staatus, on Euroopa Liidu lepingus sätestatud tingimused ja põhimõtted, millele iga liikmesriigiks saada sooviv riik peab vastama. Need kriteeriumid kehtestati 1993. aastal Kopenhaagenis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel ja neid karmistati 1995. aastal Madridis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel. Need on järgmised: selliste institutsioonide stabiilsus, mis tagavad demokraatia, õigusriigi, inimõigused ning vähemuste austamise ja kaitse; toimiv turumajandus ning võime tulla toime ELi turul valitseva konkurentsiga ning võime täita liikmesusest tulenevaid kohustusi, sealhulgas suutlikkus rakendada tulemuslikult norme, standardeid ja poliitikat, mis moodustavad ELi õiguse, ning järgida poliitilise, majandus- ja rahaliidu eesmärgi. Euroopa Ülemkogu annab riigile kandidaatriigi staatuse Euroopa Komisjoni arvamuse alusel, mis on koostatud pärast seda, kui riik on esitanud liidu liikmeks astumise avalduse.
- (5) Muudes kolmandates riikides valitseva olukorra hindamine põhineb mitmesugustel asjakohastel ja kättesaadavatel teabeallikatel, sealhulgas liikmesriikidelt, Euroopa Liidu Varjupaigaametilt (edaspidi „varjupaigaamet“), Euroopa välis teenistusel, ÜRO pagulaste ülemvolinikult ja muudelt asjaomastelt rahvusvahelistelt organisatsioonidelt saadud teabel. Hindamisel võetakse kooskõlas määrusega (EL) 2024/1348 võimaluse korral arvesse ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2303⁵ artiklis 11 osutatud päritoluriigi teabe ühist analüüsi.
- (6) Euroopa Ülemkogu on andnud ELi kandidaatriikidele selle staatuse Euroopa Komisjoni soovitusel ühehäälsel otsusega. Eelkõige ELi liikmesuse poliitiliste kriteeriumide osas on leitud, et ELi kandidaatriigid on teinud edusamme selliste institutsioonide stabiilsuse saavutamisel, mis tagavad demokraatia, õigusriigi, inimõigused ning vähemuste austamise ja kaitse. Seetõttu võib järeldada, et neid kolmandaid riike, millele on antud ELi kandidaatriigi staatus, tuleks käsitleda turvaliste päritoluriikidena, välja arvatud juhul, kui on täidetud järgmised tingimused: tsiviilisiku elu või isikupuutumatus mõjutab riigis valitseva rahvusvahelise või riigisisese relvastatud konflikti tõttu tõsine ja individuaalne oht kogeda juhuslikku vägivalda; riigi tegevuse tõttu on vastu võetud piiravad meetmed Euroopa Liidu toimimise lepingu viienda osa IV jaotise tähenduses või kogu ELis on heaks kiidetud varjupaigataotlejate määr asjaomasest riigist pärit taotlejate puhul kõrgem kui 20 %.
- (7) Kosovo⁶ kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitletakse 16 liikmesriiki Kosovot liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Kosovost pärit taotlejate taotlejate heakskiitmise määr kogu liidus oli 2024. aastal 5 %. Kosovo on potentsiaalne liidu kandidaatriik. Tema põhiseadusesse on inkorporeeritud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid. Kosovo on mitmeparteiline

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2303, mis käsitleb Euroopa Liidu Varjupaigaametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 439/2010 (ELT L 468, 30.12.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj>).

⁶ Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

parlamentaarne esindusdemokraatia, kus võim on jaotatud seadusandlike, täidesaatvate ja kohtuasutuste vahel ning asjaomane õigusraamistik on kooskõlas Euroopa standarditega. Üldiselt tagab riigi õigusraamistik põhiõiguste kaitse ja on kooskõlas Euroopa standarditega. Puuduvad märgid Kosovo kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus on surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või ebainimliku või alandava kohtlemise oht. Kosovos puudub oht kannatada tõsist kahju määruse (EL) 2024/1347⁷ artikli 15 tähenduses. Riigisisese õiguses puudub surmanuhtlus ning Kosovo ametiasutused on pühendunud piinamise ja väärkohtlemise ärahoidmisele. Kosovos ei toimu relvastatud konflikti ja seetõttu puudub oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisest relvakonfliktides. Kosovos ei toimu tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 artikli 9 tähenduses.

- (8) Bangladeshis kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitlevad kuus liikmesriiki Bangladeshis liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Bangladeshist pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu liidus oli 2024. aastal 4 %. Bangladesh on ratifitseerinud mõned rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid. Bangladesh on parlamentaarne vabariik, mida reguleerib põhiseadus, milles nähakse ette täidesaatva ja kohtuvõimu lahusus. Puuduvad märgid Bangladeshis kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus on surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või ebainimliku või alandava kohtlemise oht. Üldiselt puudub reaalne oht kannatada tõsist kahju määruse 2024/1347 artikli 15 tähenduses. Kuigi Bangladeshis on ette nähtud surmanuhtlus ning riik ei ole allkirjastanud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti juurde kuuluvat teist fakultatiivset protokollit, mis käsitleb surmanuhtluse kaotamist, viiakse surmanuhtlust harva täide. Bangladesh on ratifitseerinud piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni, kus ei toimu relvastatud konflikti ja kus seetõttu puudub oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisest relvakonfliktides. Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 artikli 9 tähenduses.
- (9) Colombias kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt ei käsita ükski liikmesriik Colombiat praegu liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina, ent Colombias pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu liidus oli 2024. aastal 5 %. Riik on ratifitseerinud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid. 1991. aasta põhiseaduses ja sellele järgnenud konstitutsioonikohtu kohtupraktikas on sätestatud tugevad inimõiguste tagatised. Colombia on föderaalne vabariik, kus on esindusdemokraatia ja võim on jaotatud seadusandlike, täidesaatvate ja kohtuasutuste vahel. Puuduvad märgid Colombias kodanike ulatuslikust väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus on surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või ebainimliku või alandava kohtlemise oht. Üldiselt puudub Colombias oht kannatada tõsist kahju määruse (EL) 2024/1347 artikli 15 tähenduses, välja arvatud konkreetsetes maapiirkondades, kus riik ei ole täielikult esindatud. Surmanuhtlus on Colombia põhiseadusega keelatud. Piinamist ning ebainimlikku või inimväärikust alandavat kohtlemist keelav õigusraamistik on kooskõlas

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1347, mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule, millega muudetakse nõukogu direktiivi 2003/109/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/95/EL (ELT L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).

rahvusvaheliste standarditega. Riigis puudub üldine oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisestes relvastatud konfliktides. Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 artikli 9 tähenduses.

- (10) Egiptuse kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitavad kuus liikmesriiki Egiptust liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Egiptusest pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu ELis oli 2024. aastal 4 %. Riik on ratifitseerinud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid. Egiptus on vabariik, kus president on nii riigipea kui ka täidesaatva võimu juht. Puuduvad märgid Egiptuse kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus on surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või ebainimliku või alandava kohtlemise oht. Üldiselt puudub reaalne oht kannatada tõsist kahju määruse (EL) 2024/1347 artikli 15 tähenduses. Kuigi Egiptuse karistusseadustiku ja sõjaõiguse normide alusel on surmanuhtlus ette nähtud, on Egiptus ratifitseerinud piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni. Egiptus on oma riiklikus inimõiguste strateegias teatanud kavatsusest muuta eelvangistuse seadust, parandada kinnipidamistingimusi, piirata surmanuhtlusega karistatavate kuritegude arvu ja edendada inimõiguste kultuuri kõigis valitsusasutustes. Seni on tehtud edusamme institutsioonilises plaanis, ent nüüd on vaja muudatused ka tulemuslikult rakendada. Egiptuses ei toimu relvastatud konflikti ja seetõttu puudub oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisestes relvakonfliktides. Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 artikli 9 tähenduses.
- (11) India kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitavad üheksa liikmesriiki Indiat liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Indiast pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu liidus oli 2024. aastal 2 %. Riik on ratifitseerinud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid. India on põhiseaduslik vabariik ja parlamentaarne demokraatia. Puuduvad märgid India kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus on surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või ebainimliku või alandava kohtlemise oht. Üldiselt puudub reaalne oht kannatada tõsist kahju määruse (EL) 2024/1347 artikli 15 tähenduses. Kuigi India kriminaalõiguses on surmanuhtlus ette nähtud ning riik ei ole allkirjastanud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti juurde kuuluvat teist fakultatiivset protokolli, mis käsitleb surmanuhtluse kaotamist, ei ole surmanuhtlust pärast 2020. aastat praktikas täide viidud. India on ratifitseerinud piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni. Indias ei toimu relvastatud konflikti ja seetõttu puudub oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisestes relvakonfliktides. Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 artikli 9 tähenduses.
- (12) Maroko kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitavad 11 liikmesriiki Marokot liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Marokost pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu liidus oli 2024. aastal 4 %. Riik on ratifitseerinud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid. Maroko on parlamentaarne monarhia. Puuduvad märgid Maroko kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus on surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või ebainimliku või alandava kohtlemise oht. Üldiselt puudub reaalne oht kannatada tõsist kahju määruse (EL) 2024/1347 artikli 15 tähenduses. Kuigi Maroko kriminaalõiguses on surmanuhtlus ette nähtud ning riik ei ole ratifitseerinud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti juurde kuuluvat teist fakultatiivset protokolli, mis käsitleb surmanuhtluse kaotamist, on ta alates 1993.

aastast järginud surmanuhtluse täideviimisele kehtestatud moratooriumi. Maroko on ratifitseerinud piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni. Marokos ei toimu relvastatud konflikti ja seetõttu puudub oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisestes relvakonfliktides. Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 artikli 9 tähenduses.

- (13) Tuneesia kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitavad kümme liikmesriiki Tuneesiat liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Tuneesiast pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu liidus oli 2024. aastal 4 %. Riik on ratifitseerinud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid. 2022. aasta põhiseadusega kehtestati presidentaalne süsteem. Puuduvad märgid Tuneesia kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus on surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või ebainimliku või alandava kohtlemise oht. Üldiselt puudub reaalne oht kannatada tõsist kahju määruse (EL) 2024/1347 artikli 15 tähenduses. Kuigi Tuneesia kriminaalõiguses on surmanuhtlus ette nähtud ning riik ei ole ratifitseerinud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti juurde kuuluvat teist fakultatiivset protokollit, mis käsitleb surmanuhtluse kaotamist, on ta alates 1991. aastast järginud surmanuhtluse täideviimisele kehtestatud moratooriumi. Tuneesia on ratifitseerinud piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni. Tuneesias ei toimu relvastatud konflikti ja seetõttu puudub oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisestes relvakonfliktides. Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 artikli 9 tähenduses.
- (14) Määrusega (EL) 2024/1348 on ette nähtud võimalus käsitada vastavalt kõnealuses määruses sätestatud tingimustele kolmandaid riike liidu tasandil turvaliste päritoluriikidena.
- (15) Kolmandat riiki võidakse määruse (EL) 2024/1348 kohaselt käsitada turvalise päritoluriigina siis, kui õigusliku olukorra, õiguse demokraatlikus süsteemis kohaldamise ja üldiste poliitiliste olude põhjal on võimalik tõendada, et riigis ei toimu tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 artikli 9 tähenduses ning puudub reaalne oht kannatada kõnealuse määruse artiklis 15 määratletud tõsist kahju.
- (16) Kuna Bangladeshis, Colombias, Egiptuses, Indias, Marokos ja Tuneesias ning Kosovos kui liidu potentsiaalses kandidaatriigis puudub üldiselt tagakiusamise või tõsise kahju oht määruse (EL) 2024/1347 tähenduses, nagu näitab ka väga madal heaks kiidetud varjupaigataotluste määr, tuleks neid riike käsitada liidu tasandil turvaliste päritoluriikidena.
- (17) Nende riikide käsitamine liidu tasandil turvaliste päritoluriikidena ei mõjuta määruse (EL) 2024/1348 sätet, mille kohaselt võivad liikmesriigid kohaldada turvalise päritoluriigi mõistet üksnes juhul, kui taotlejad ei suuda individuaalse hindamise raames esitada andmeid, mis põhjendaksid, miks turvalise päritoluriigi mõiste ei ole nende suhtes kohaldatav. Sellega seoses tuleks erilist tähelepanu pöörata taotlejatele, kes on nendes riikides eriolukorras, nagu LGBTIQ-inimesed, soolise vägivalda ohvrid, inimõiguste kaitsjad, usuvähemused ja ajakirjanikud.
- (18) Kuna rändeolukord võib kiiresti muutuda ja suureneb surve, mis tuleneb selliste segarändevoogude saabumisest, millest suure osa moodustavad need, kelle võimalus saada rahvusvahelist kaitset, on väike, peaks liikmesriikidel olema võimalik kohaldada määruse (EL) 2024/1348 artikli 41 lõike 1 punktis j sätestatud taotluste läbivaatamise kiirendamise alust varasemast kuupäevast kui kõnealuse määruse

kohaldamise üldine kuupäev. See võimaldaks liikmesriikidel rändevoogude muutustele kiiresti ja paindlikult reageerida. Võttes arvesse, et selliste taotlejate taotlused on tõenäoliselt põhjendamatud, võimaldaks nende kiire menetlemine kiirendatud või piirimenetluses varjupaiga- ja rändeasutustel tõhusamalt hinnata tegelikke taotlusi, teha kiiremaid otsuseid ning aidata seeläbi kaasa varjupaiga- ja tagasisaatmispoliitika paremale ja usaldusväärsemale toimimisele, austades täielikult põhiõigusi.

- (19) Selleks et võtta arvesse keerulist ja tegelikku olukorda kolmandas riigis, peaksid liikmesriigid saama enne määruse (EL) 2024/1348 kohaldama hakkamist kohaldada või koostada õigusakte, mis võimaldavad käsitada kolmandat riiki turvalise päritoluriigi või turvalise kolmanda riigina, koos eranditega riigi territooriumi konkreetsete osade või selgelt tuvastatavate isikute kategooriate suhtes.
- (20) Kuna käesoleva määruse eesmärki koostada liidu tasandil ühine turvaliste päritoluriikide loetelu ja edendada määruse (EL) 2024/1348 teatavate sätete kohaldamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seda on võimalik saavutada ainult liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (21) [Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 ning artikli 4a lõike 1 kohaselt on Iirimaa [... kirjaga] teatanud oma soovist osaleda käesoleva [õigusakti] vastuvõtmisel ja kohaldamisel.]
- VÕI
- [Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1, 2 ning artikli 4a lõike 1 kohaselt, ja ilma et see piiraks kõnealuse protokolli artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva [õigusakti] vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.]
- (22) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (23) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja peetakse kinni eelkõige ELi põhiõiguste hartaga tunnustatud põhimõtetest.
- (24) Määrust (EL) 2024/1348 tuleks vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) 2024/1348 muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikli 62 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

- (a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Riike, millele on antud liidu kandidaatriigi staatus, käsitatakse liidu tasandil turvaliste päritoluriikidena, välja arvatud juhul, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- (a) tsiviilisiku elu või isikupuutumast mõjutab riigis valitseva rahvusvahelise või riigisisese relvastatud konflikti tõttu tõsine ja individuaalne oht kogeda juhuslikku vägivalda;
- (b) riigi tegevuse tõttu on vastu võetud piiravad meetmed Euroopa Liidu toimimise lepingu viienda osa IV jaotise tähenduses;
- (c) menetleva ametiasutuse selliste otsuste osakaal, millega antakse rahvusvaheline kaitse asjaomasest riigist pärit taotlejatele – kas selle kodanikele või kodakondsuseta isikutele, kes on selle riigi endised alalised elanikud –, on viimaste kättesaadavate üleliiduliste keskmiste Eurostati andmete kohaselt suurem kui 20 %.“;

(b) lisatakse lõige 1a:

„1a. II lisa loetletud kolmanda riiki käsitatakse liidu tasandil turvaliste päritoluriikidena.“

(2) Artiklit 79 muudetakse järgmiselt:

(a) lõikele 2 lisatakse järgmine lõik:

„Artikli 59 lõiget 2, artikli 61 lõiget 2 ja artikli 61 lõike 5 punkti b kohaldatakse aga alates määruse (EL) .../... [millega muudetakse määrust (EL) 2024/1348] jõustumise päevast mõiste „turvaline kolmas riik“ kohaldamise osas vastavalt direktiivi 2013/32/EL artiklitele 36 ja 37 ning mõiste „turvaline päritoluriik“ kohaldamise osas vastavalt direktiivi 2013/32/EL artiklile 38.“;

(b) lõikele 3 lisatakse järgmine lõik:

„Liikmesriigid võivad kohaldada enne 12. juunit 2026 direktiivi 2013/32/EL artikli 31 lõike 8 kohase kiirendatud läbivaatamismenetluse või direktiivi 2013/32/EL artikli 43 kohaselt piiril või transiiditsoonis läbiviidava menetluse alusena artikli 42 lõike 1 punkti j ja artikli 42 lõike 3 punkti e.“

(3) Käesoleva määruse lisa tekst lisatakse II lisana.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTS- JA DIGISELGITUS

1.	ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK	3
1.1.	Ettepaneku/algatuse nimetus	3
1.2.	Asjaomased poliitikavaldkonnad	3
1.3.	Eesmärgid.....	3
1.3.1.	Üldeesmärgid	3
1.3.2.	Erieesmärgid	3
1.3.3.	Oodatavad tulemused ja mõju	3
1.3.4.	Tulemusnäitajad	3
1.4.	Ettepanek/algatus käsitleb.....	4
1.5.	Ettepaneku/algatuse põhjendused	4
1.5.1.	Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava	4
1.5.2.	ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud. ..	4
1.5.3.	Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid	4
1.5.4.	Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega	5
1.5.5.	Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang.....	5
1.6.	Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus	6
1.7.	Kavandatud eelarve täitmise viisid	6
2.	HALDUSMEETMED	8
2.1.	Järelevalve ja aruandluse reeglid	8
2.2.	Haldus- ja kontrollisüsteem(id).....	8
2.2.1.	Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus	8
2.2.2.	Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta.....	8
2.2.3.	Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).....	8
2.3.	Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed	9
3.	ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU	10
3.1.	Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub	10

3.2.	Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele	12
3.2.1.	Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade.....	12
3.2.1.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud	12
3.2.1.2.	Sihtotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	17
3.2.2.	Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund	22
3.2.3.	Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade	24
3.2.3.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud	24
3.2.3.2.	Sihtotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	24
3.2.3.3.	Assigneeringud kokku.....	24
3.2.4.	Hinnanguline personalivajadus	25
3.2.4.1.	Rahastatakse heakskiidetud eelarvest	25
3.2.4.2.	Rahastatakse sihtotstarbelisest välistulust.....	26
3.2.4.3.	Personalivajadus kokku.....	26
3.2.5.	Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade	28
3.2.6.	Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.....	28
3.2.7.	Kolmandate isikute rahaline osalus.....	28
3.3.	Hinnanguline mõju tuludele	29
4.	DIGIMÕÕDE.....	29
4.1.	Diginõuded	30
4.2.	Andmed	30
4.3.	Digilahendused.....	31
4.4.	Koostalitlusvõime hindamine	31
4.5.	Digimõõdme rakendamist toetavad meetmed	32

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2024/1348 liidu tasandil turvaliste päritoluriikide loetelu kehtestamise osas

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Varjupaik

1.3. Eesmärgid

1.3.1. Üldeesmärgid

Ettepaneku eesmärk on määrata kolmandad riigid liidu tasandil turvalisteks päritoluriikideks ja edendada turvalise päritoluriigi mõiste kohaldamist.

1.3.2. Erieesmärgid

Erieesmärk nr 1

Saavutada suurem ühtlus kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute kvalifitseerumisel rahvusvahelise kaitse saajaks määruse (EL) 2024/1347 (edaspidi „miinimumnõuete määrus“) tähenduses.

Erieesmärk nr 2

Kõrvaldada mõned liikmesriikide turvaliste riikide loetelude erinevused turvaliste päritoluriikidena käsitatavate riikide osas.

Erieesmärk nr 3

Hakata varem kohaldama võimalust käsitada teatavaid kolmandaid riike turvaliste päritoluriikide ja turvaliste kolmandate riikidena koos eranditega (varjupaigamenetluse määruse artikli 59 lõige 2 ja artikli 61 lõige 2), et muuta see liikmesriikide jaoks riiklikul tasandil paindlikumaks.

Erieesmärk nr 4

Hakata varem kasutama võimalust menetleda piiri- või kiirendatud menetluses taotlusi, mille on esitanud taotlejad, kellel on sellise kolmanda riigi kodakondsus, mille puhul menetlevate ametiasutuste poolt ELi tasandil tehtud rahvusvahelise kaitse andmise otsuste osakaal on 20 % või väiksem.

1.3.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

1. Parandada õigusselgust ja järjepidevust turvalise päritoluriigi mõiste kohaldamisel.
2. Parandada varjupaigamenetluste ühtlust, sealhulgas teatavatest riikidest pärit ja teatavasse kategooriasse kuuluvate taotlejate osas, kes tuleks suunata tavamenetlusse.
3. Suurendada varjupaigamenetluste tõhusust ning vähendada survet ELi varjupaigasüsteemidele ja nende kuritarvitamist.

1.3.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Muudatuste mõju järgmisele:

1. liidu tasandil turvalise päritoluriigina käsitatavatest riikidest pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr;
2. turvaliste päritoluriikidena käsitatavate päritoluriikide kodanike esitatud taotluste arv, mis suunatakse tavapärastesse, kiirendatud ja piirimenetlusse;
3. nende liikmesriikide arv, kes kasutavad artikli 59 lõike 2 ja artikli 61 lõike 2 kohaseid riiklikke turvalise päritoluriigina / turvalise kolmanda riigina käsitamise mehhanisme;
4. nende liikmesriikide arv, kes kasutavad turvalise päritoluriigi / turvalise kolmanda riigi kindlaksmääramise erandeid;
5. nende varjupaigataotlejate arv, kelle suhtes kohaldatakse kiirendatud menetlust või piirimenetlust heaks kiidetud varjupaigataotluste määra alusel, mis on madalam kui 20 %.

1.4. Ettepanek/algatus käsitleb

- ☐ uut meetet
- ☐ uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest⁸
- ☐ olemasoleva meetme pikendamist
- ☐ ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lüh- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Varjupaigamenetluse määruise artikli 75 kohaselt on liikmesriigid kohustatud välja töötama riiklikud rakenduskavad, mis põhinevad rände- ja varjupaigaleppe rakendamise ühisel rakenduskaval, mille on välja töötanud komisjon. Komisjon jälgib tähelepanelikult riiklike rakenduskavade rakendamist. Alates leppe seadusandlike tekstide kohaldamise algusest seirab Euroopa Liidu Varjupaigaamet Euroopa ühise varjupaigasüsteemi operatiivset ja tehnilist kohaldamist vastavalt EUAA määruise (määrus (EL) 2021/2303) artiklile 14. Varjupaigaamet seirab ka turvalise päritoluriigi mõiste kohaldamist. Lisaks peavad aastaaruanded, mille komisjon peab varjupaiga- ja rändehalduse määruise artikli 9 kohaselt vastu võtma, sisaldama varjupaigaameti seire tulemusi. Komisjon peab neid erinevaid elemente arvesse võtma, kui ta hindab, kas liikmesriik on rändesurve all, selle ohus või märkimisväärses rändeolukorras, ning selle kindlakstegemisel, kas liikmesriigil on süsteemseid puudusi, millel võivad olla tõsised negatiivsed tagajärjed Dublini süsteemi toimimisele.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

ELi tasandi meetme põhjused (ex-ante)

⁸

Vastavalt finantsmääruise artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

Turvalise päritoluriigi mõistet ja varjupaigamenetlusi reguleeritakse ELi õigusega vastavalt varjupaigamenetluse määrusele (EL) 2024/1348. Ilma ELi tasandi meetmeteta käsitaksid liikmesriigid liikmesriigi tasandil turvaliste päritoluriikidena jätkuvalt erinevaid riike ja see tooks kaasa turvaliste päritoluriikide riiklike loetelude märgatavad erinevused. Erinevad riiklikud lähenemisviisid tekitaksid jätkuvalt õiguskindlusetust, suurendaksid kohtuvaidluste riski ja õõnestaksid varjupaiganormide ühetaolist kohaldamist kogu liidus ning tooks kaasa ka teisese rände. Kui ei tegutseta koordineeritult, siis ei saa ka koormust liikmesriikide vahel õiglaselt jagada. ELi tasandil tegutsemise kaudu tagab käesolev ettepanek liidu tasandil turvaliste päritoluriikidena käsitatavate riikidega seotud ühtlustamise, õiguskindluse ja menetluslike tagatised.

Oodatav tekkiv ELi lisaväärtus (*ex-post*)

Kui käesolev ettepanek on rakendatud, suurendab see õiguskindlust ja menetluse tõhusust ning tagab, et liikmesriigid suunavad turvaliste päritoluriikidena käsitatavatest riikidest taotlejad sama liiki varjupaigamenetlusesse.

Heaks kiidetud varjupaigataotlejate 20 % määra kehtestamine kiirendatud ja piirimenetluste jaoks tagab, et varjupaigaressursse kasutatakse eelkõige tegelike kaitsejuhtumite puhul ja parandab seega Euroopa ühise varjupaigasüsteemi üldist tõhusust.

ELi tasandil tagab Euroopa Liidu Varjupaigaameti ja komisjoni järelevalve, et liikmesriigid kasutavad turvalise päritoluriigi mõistet täielikus kooskõlas põhiõiguste ja menetluslike tagatistega. Ettepanekuga saavutatakse tasakaal tõhususe ja õigluse vahel ning tagatakse, et ELi varjupaigasüsteem on ka tulevikus tulemuslik, prognoositav ja rahvusvaheliste inimõigustealaste kohustustega kooskõlas.

1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

Komisjon esitas ühise turvaliste päritoluriikide loetelu juba 2015. ja 2016. aastal. Institutsioonidevahelised läbirääkimised selles küsimuses ebaõnnestusid, kuna kaasseadusandjad jäid mõlemal korral eriarvamusele.

Seetõttu toimus käesoleva ettepaneku ettevalmistamise ajal mitmeid mitteametlikke konsultatsioone komisjoni talituste (DG ENST, MENA, INTPA) ja Euroopa välisteenistuse vahel, tagamaks, et loetellu kandmisele eelnenud analüüsis võetakse nõuetekohaselt arvesse eksperditeadmisi turvaliste päritoluriikidena käsitatavate riikide kohta ning et hinnangut toetavad konkreetsed ja kontrollitavad tõendid, sealhulgas konkreetsete riskiprofiilide kohta.

1.5.4. *Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega*

Käesolev ettepanek tuleneb varjupaigamenetluse määrusest (2024/1348) ning on osa 2024. aasta mais vastu võetud uuest rände- ja varjupaigaleppes, mille jaoks on rahastamine juba ette nähtud. Käesoleva ettepanekuga ei kaasne liidule mingisugust rahalist ega halduskoormust. Seetõttu ei avalda see mõju liidu eelarvele. Turvalise päritoluriigi mõiste kohaldamine ei ole liikmesriikide jaoks uus ning liikmesriigid saavad kasutada oma riiklike programmide raames nii olemasoleva Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist kui ka tulevastest rändefondidest eraldatavaid vahendeid, et toetada mõiste kohaldamiseks vajalikke investeeringuid. Varjupaigaamet saab oma volituste piires toetada liikmesriike samal eesmärgil töötajatega.

1.5.5. *Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang*

Ei kohaldata

1.6. Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus

☐ Piiratud kestusega

- ☐ hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- ☐ finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA.

☐ Piiramatult kestusega

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viisid⁹

☐ Otsene eelarve täitmine komisjoni poolt

- ☐ tema talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- ☐ rakendusametite kaudu

☐ Jagatud eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega

☐ Kaudne eelarve täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
- ☐ Euroopa Investeeringuspankale ja Euroopa Investeeringufondile;
- ☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;
- ☐ asutustele või isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis;
- ☐ liikmesriigis asutatud asutustele, kelle suhtes kohaldatakse liikmesriigi eraõigust või liidu õigust ja kellele võib kooskõlas valdkondlike normidega usaldada liidu rahaliste vahendite või eelarveliste tagatiste haldamise niivõrd, kuivõrd selliseid asutusi kontrollivad avalik-õiguslikud asutused või avalikke teenuseid osutavad eraõiguslikud asutused ja kontrollivad organid annavad neile solidaarvastutuse vormis piisavad finantstagatised või samaväärsed finantstagatised, mis võivad iga meetme puhul piirduda liidu toetuse maksimumsummaga.

⁹

Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud BUDGpedia veebisaidil <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

Komisjon peab olukorda asjaomases kolmandas riigis pidevalt jälgima, võttes muu hulgas arvesse liikmesriikidelt ja varjupaigaametilt saadavat teavet seoses olukorra edasise muutumisega kõnealuses kolmandas riigis.

Varjupaigamenetluse määruse (EL) 2024/1348 artikli 75 kohaselt peavad liikmesriigid töötama välja riiklikud rakenduskavad, mis põhinevad rände- ja varjupaigaleppe ühisel rakenduskaval, mille on esitanud komisjon, kes jälgib tähelepanelikult nende rakendamist. Kui lepet hakatakse kohaldama, jälgib varjupaigaamet vastavalt EUAA määruse (EL) 2021/2303 artiklile 14 Euroopa ühise varjupaigasüsteemi operatiivset ja tehnilist kohaldamist, sealhulgas turvalise päritoluriigi mõiste rakendamist.

Varjupaiga- ja rändehalduse määruse artikli 9 kohased komisjoni aastaaruanded sisaldavad varjupaigaameti seire tulemusi, milles hinnatakse, kas liikmesriigid on rändesurve all või puutuvad kokku süsteemsete puudustega, mis võivad mõjutada Dublini süsteemi toimimist.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus*

Ei kohaldata

2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

Kavandatava muudatuse üks peamisi riske on see, et liikmesriigid kohaldavad turvalisuse eeldust kõigi taotlejate suhtes, kes tulevad liidu tasandil turvalisena käsitatavatest päritoluriikidest. Selle ohu leevendamiseks täpsustatakse mitme loetellu kantud riigi puhul, et varjupaigataotluse individuaalse hindamise raames tuleks erilist tähelepanu pöörata taotlejatele, kes on nendes riikides eriolukorras (nt soolise vägivalla ohvrid, inimõiguste kaitsjad, usuvähemused, LGBTIQ-inimesed ja ajakirjanikud).

2.2.3. *Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)*

Ei kohaldata

2.3. Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

Ei kohaldata

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Ei kohaldata, kuna sellel ei ole rahalist ega personaliga seotud mõju.

Please insert as many budget lines as needed in the two tables below.

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud/liigendamata ¹⁰	EFTA riigid ¹¹	Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid ¹²	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud/liigendamata	EFTA riigid	Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

¹⁰ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

¹¹ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

¹² Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaadid.

	[XX.YY.YY.YY]	Liigendat ud/liigen damata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendat ud/liigen damata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua tegevusassigneeringute kasutamist
- ☐ Ettepanek/algatus nõuab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.1.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr	
--	----	--

DG: <.....>			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
			2024	2025	2026	2027	
Tegevusassigneeringud							
Eelarverida	Kulukohustused	(1a)					0,000
	Maksed	(2a)					0,000
Eelarverida	Kulukohustused	(1b)					0,000
	Maksed	(2b)					0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ¹³							
Eelarverida		(3)					0,000
DG <.....> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 2a + 2b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027
			2024	2025	2026	2027	

¹³ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamist toetavad kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

							KOKKU
Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI <...> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
			2024	2025	2026	2027	
Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI <...> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027
2024	2025	2026	2027	

							KOKKU
• Tegevusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)	Kulukohustused	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide 1–6 assigneeringud KOKKU (vajalikud vahendid)	Kulukohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“ ¹⁴
--	---	-----------------------------

DG: <.....>		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
• Personalikulud		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Muud halduskulud		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
DG <.....> KOKKU	Assigneeringud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

DG: <.....>		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
• Personalikulud		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

¹⁴

Vajalike assigneeringute kindlaksmääramiseks tuleks kasutada aastaseid keskmisi kulunäitajaid, mis on kättesaadavad BUDGpedia veebilehel.

• Muud halduskulud		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
DG <.....> KOKKU	Assigneeringud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
---	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku	Kulukohustused	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Maksed	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.2. Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund (ei täideta detsentraliseeritud asutuste puhul)

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid			Aasta 2024		Aasta 2025		Aasta 2026		Aasta 2027		Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)								KOKKU	
	VÄLJUNDID																			
	Väljun di liik ¹⁵	Kesk mine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljun dite arv kokku	Kulud kokku		
↓																				
ERIEESMÄRK nr 1 ¹⁶ ...																				

¹⁵ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

¹⁶ Vastavalt punktile 1.3.2 „Erieesmärgid“.

- Väljund																	
- Väljund																	
- Väljund																	
Erieesmärk nr 1 kokku																	
ERIEESMÄRK nr 2 ...																	
- Väljund																	
Erieesmärk nr 2 kokku																	
KOKKU																	

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua haldusassigneeringute kasutamist
- ☐ Ettepanek/algatus nõuab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.3.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	2021–2027 KOKKU
	2024	2025	2026	2027	
RUBRIIK 7					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse assigneeringutest, mille asjaomane peadirektoraat on kõnealuse meetme haldamiseks juba andnud, ja/või peadirektoraadi sees ümberpaigutatud assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

3.2.4. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua personali kasutamist
- ☐ Ettepanek/algatus nõuab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.4.1. Rahastatakse heakskiidetud eelarvest

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina¹⁷

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)				
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	0	0	0	0
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)	0	0	0	0
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)	0	0	0	0
• Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)				
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)	0	0	0	0
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)	0	0	0	0

¹⁷

Palun täpsustage tabeli all, mitu täistööaja ekvivalenti märgitud arvust on meetme haldamiseks juba määratud ja/või on võimalik teie peadirektoraadis ümber paigutada ning milline on teie koguvajadus.

Haldustoetuse eelarverida [XX.01.YY.YY]	- peakorteris	0	0	0	0
	- ELi delegatsioonides	0	0	0	0
01 01 01 02 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)		0	0	0	0
01 01 01 12 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)		0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriik 7		0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriigist 7 välja jäävad kulud		0	0	0	0
KOKKU		0	0	0	0

3.2.4.3. Personalivajadus kokku

HEAKSKIIDETUD EELARVE + SIHTOTSTARBELINE VÄLISTULU KOKKU	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)				
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	0	0	0	0
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)	0	0	0	0
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)	0	0	0	0
• Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)				
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)	0	0	0	0
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
Haldustoetuse eelarverida [XX.01.YY.YY]	- peakorteris	0	0	0
	- ELi delegatsioonides	0	0	0
01 01 01 02 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0
01 01 01 12 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriik 7	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriigist 7 välja jäävad kulud	0	0	0	0
KOKKU	0	0	0	0

[Considering the overall strained situation in Heading 7, in terms of both staffing and the level of appropriations, the human resources required will be met by staff from the DG who are already assigned to the management of the action and/or have been redeployed within the DG or other Commission services.]

Ettepaneku rakendamiseks vajatav personal (täistööaja ekvivalendina)

	Kaetakse komisjoni talituste olemasolevast personalist	Erakorraline lisapersonal*		
		Rahastatakse rubriigist 7 või teadusuuringute eelarveridalt	Rahastatakse BA ridadelt	Rahastatakse tasudest

Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad			ei kohaldata	
Koosseisuväline personal (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)				

*Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	
Koosseisuvälised töötajad	

3.2.5. Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade

Kohustuslik: järgmises tabelis tuleks esitada parim hinnang ettepanekust/algatusest tulenevate digitehnoloogiaga seotud investeeringute kohta.

Erandkorras, kui see on vajalik ettepaneku/algatuse rakendamiseks, tuleks rubriigi 7 assigneeringud esitada selleks ettenähtud eelarvereval.

Rubriikide 1–6 assigneeringuid tuleks kajastada „tegevusvaldkonna IT-kuludena, mis on eraldatud rakenduskavadele“. Nende kulud kuuluvad tegevuseelarvesse, mida kasutatakse otseselt algatuse rakendamisega seotud IT-platvormide/vahendite taaskasutamiseks/ostmiseks/arendamiseks ja nendega seotud investeeringuteks (nt litsentsid, uuringud, andmete säilitamine jne). Selles tabelis esitatud teave peaks olema kooskõlas 4. jaos „Digimööde“ esitatud üksikasjadega.

Digi- ja IT-assigneeringud KOKKU	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
RUBRIIK 7					
Institutsiooni tasandi IT-kulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Poliitikavaldkondade IT-kulud rakenduskavadele	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Ettepanek/algatus:

- ☐ on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu
- ☐ tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi mittesihotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruces sätestatud erivahendite kasutuselevõtu
- ☐ nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist

3.2.7. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- ☐ ei näe ette kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- ☐ näeb ette kolmandate isikute poolse kaasrahastuse, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus					
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU					

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☐ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele
- ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ omavahenditele
 - ☐ muudele tuludele
 - ☐ märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksva eelarveaastal kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ¹⁸			
		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
Artikkel					

Sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave).

¹⁸ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

4. DIGIMÕÕDE

Ei kohaldata, kuna tegemist on varjupaigamenetluse määruse sihipärase muudatusega ning kõik digimõõtmega seotud küsimused kuuluvad rände- ja varjupaigaleppe kohaldamisalasse. Täiendavad digielemendid puuduvad

4.1. Diginõuded

[Nõue 1 (R1): ...]

[Nõue 2 (R2): ...]

4.2. Andmed

4.3. Digilahendused

4.4. Koostalitlusvõime hindamine

4.5. Digimõõtmek rakendamist toetavad meetmed